

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

ماوراء النهر

فاطمه صلاحی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماه بی نشان

نویسنده:

فاطمه صلاحی

ناشر چاپی:

موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	ماه بی نشان
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۱	فهرست مطالب
۱۲	حضرت زهرا سلام الله عليها؛ حقیقت ليله القدر
۱۴	میلاد نور
۱۴	فصل کودکی
۱۵	پیوندی آسمانی
۱۶	سوگنامه پدر و لحظه وصال
۱۸	عظمت شخصیت حضرت زهرا عليها السلام در کلام وحی و سیره نبوی
۲۲	جلوه هایی زیبا از سیره فاطمی
۲۲	اشاره
۲۲	۱- زهرا عليها السلام در اوج بندگی
۲۴	۲- ساده زیستی در نهایت وارستگی
۲۵	۳- خانواده ای آسمانی
۲۹	۴- تلاش های علمی و فرهنگی حضرت زهرا عليها السلام
۳۰	۵- کتابی از جنس نور (مصحف فاطمه عليها السلام)
۳۱	۶- حضور اجتماعی؛ تجسم حياء و عفت
۳۲	۷- زهرا عليها السلام؛ پیشتاز در دفاع از ولایت
۳۵	۸- وداع آخر
۳۸	فاطمه عليها السلام؛ طلایه دار شفاعت
۴۰	کتابنامه
۴۱	توضیحات شرکت در مسابقه فرهنگی «ماه بی نشان»

سرشناسه: صلاحی، فاطمه، ۱۳۵۹ -

عنوان و نام پدیدآور: ماه بی نشان/مؤلف فاطمه صلاحی؛ به سفارش معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی.

مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۴۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۹۹-۲۳۹-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: فاطمه زهرا علیها السلام، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق.

موضوع: فاطمه زهرا علیها السلام، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- سرگذشته

موضوع: فاطمه زهرا علیها السلام، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- فضایل

شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی

شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

رده بندی کنگره: BP۲۷/۲/ص ۸م ۲ ۱۳۹۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۶

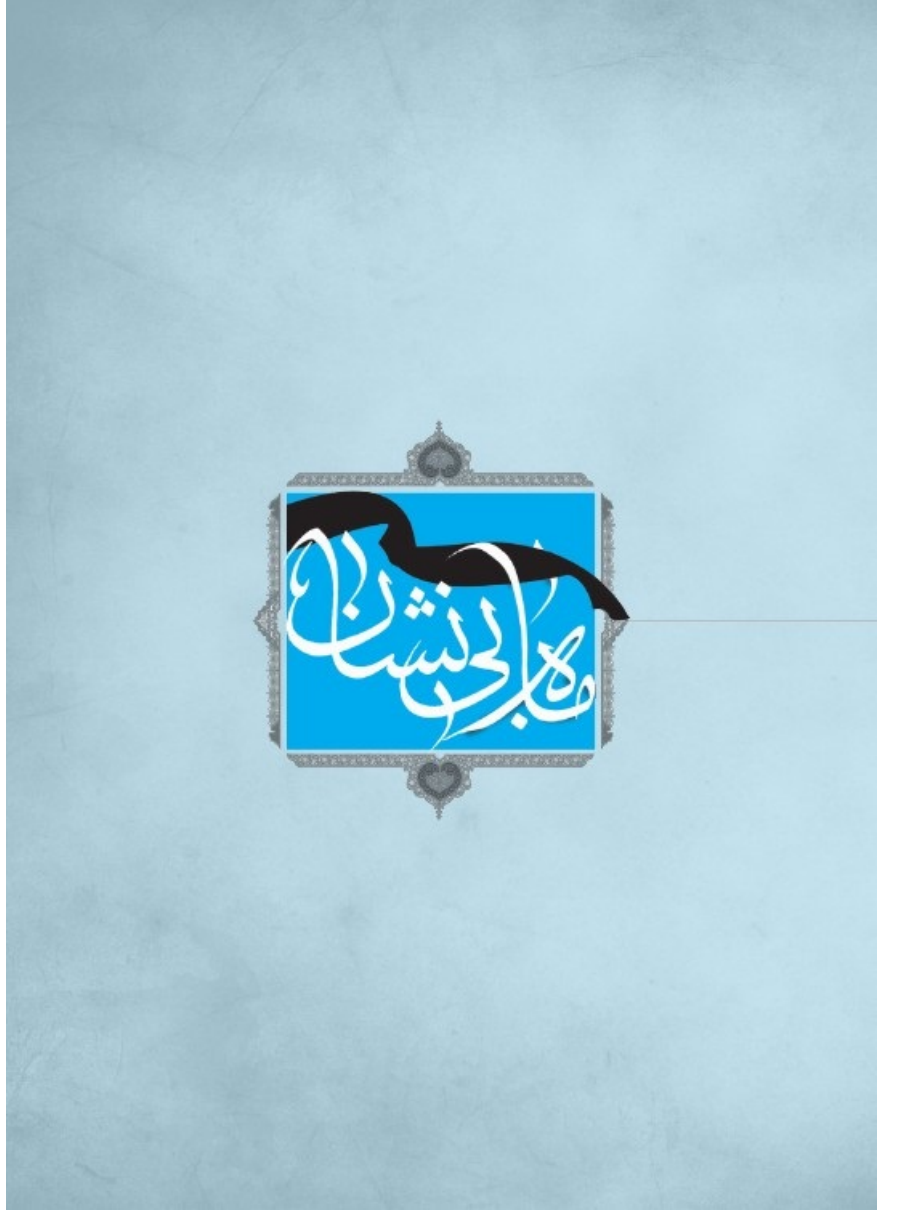
شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۶۰۵۹۳

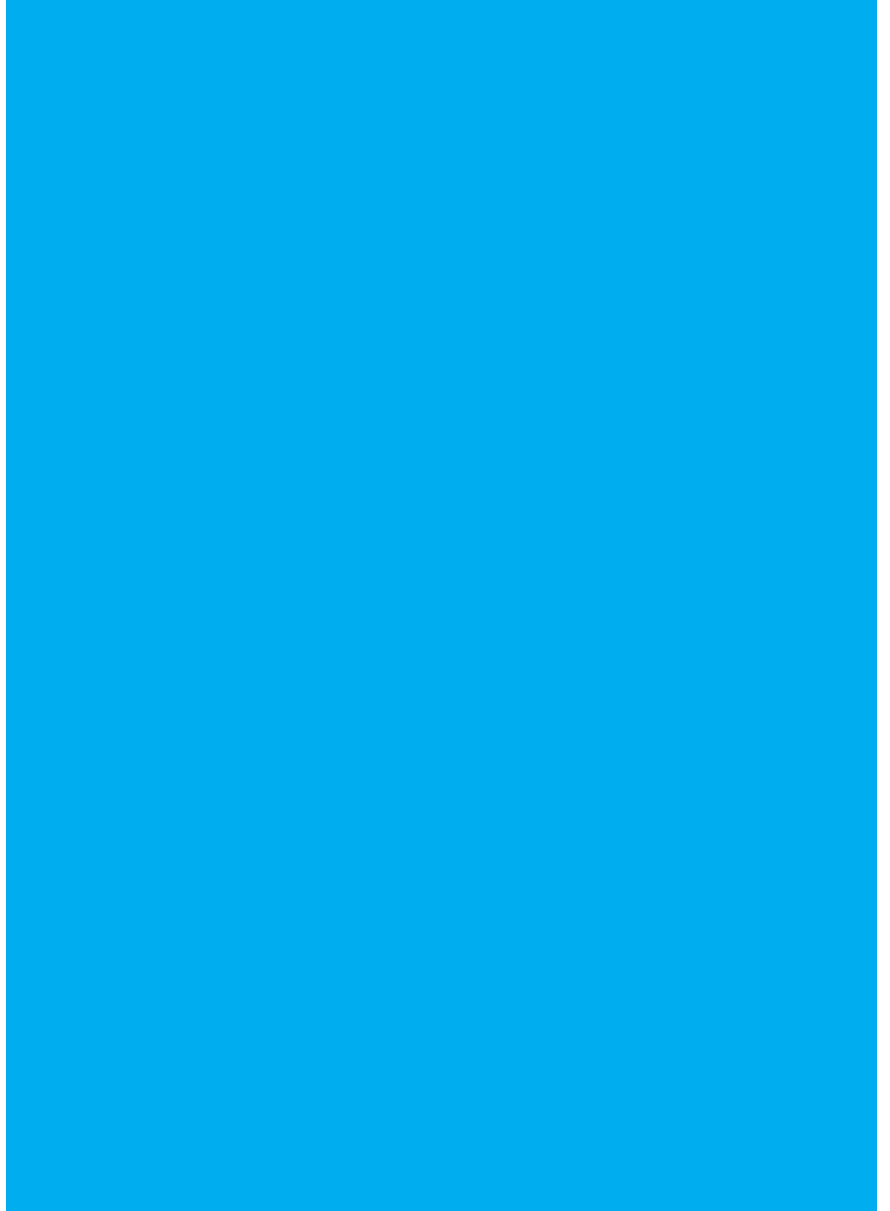
ص: ۱

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: ٢

حضرت زهرا علیها السلام ؛ حقیقت لیلہ القدر صفحه ۶

میلاذ نور صفحه ۸

دوران کودکی صفحه ۸

پیوند آسمانی صفحه ۹

سوگنامه پدر و لحظه وصال صفحه ۱۰

عظمت شخصیت حضرت زهرا علیها السلام در کلام وحی و سیره نبوی صفحه ۱۲

جلوه هایی زیبا از سیره فاطمی صفحه ۱۶

۱- زهرا علیها السلام در اوج بندگی صفحه ۱۶

۲- ساده زیستی در نهایت وارستگی صفحه ۱۸

۳- خانواده ای آسمانی صفحه ۱۹

۴- تلاش های علمی و فرهنگی حضرت زهرا علیها السلام صفحه ۲۳

۵- کتاب های از جنس نور (مصحف فاطمه علیها السلام) صفحه ۲۴

۶- حضور اجتماعی؛ تجسم حیا و عفاف صفحه ۲۵

۷- زهرا علیها السلام پیشتاز در دفاع ولایت صفحه ۲۶

۸- وداع آخر صفحه ۲۹

فاطمه علیها السلام ؛ طلایه دار شفاعت صفحه ۳۲

کتابنامه صفحه ۳۴

توضیحات شرکت در مسابقه فرهنگی « ماه بی نشان » صفحه ۳۵

حضرت زهرا سلام الله عليها؛ حقیقت ليله القدر

یا فاطمه علیها السلام، طاهره ای یا طهارت بخش اهل بهشت؟ تقیّه ای یا تلاقی گاه قرآن و عترت؟ معصومه ای یا میعادگاه کتاب و امامت با رسالت؟

نمی دانم چگونه توصیف کنم. شگفتا از تو! شگفتا از چنین ظرفیتِ شگفتی که تنها شایسته و سزاوار مقام توست؛ چراکه در دوره زندگی ات دوام بخش رسالت پدر بودی و حفاظت بخش امامت همسر و ایمنی بخش کتاب برتر و...

آری، در آسمان معرفت حضرت زهرا علیها السلام برترین اندیشه های بشری، حیران و تیزپروازترین عقل ها سرگردان شده اند. بلندای معرفت و اوج منزلت این دُرّ یگانه رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم چنان والاست که در گستره ادراک نمی گنجد؛ چراکه حضرت زهرا علیها السلام حقیقت ليله القدری است که خود، برتر است از هزار شب: هنگامه ریزش فیوضات و برکات بی نهایت الهی و تجلی رحمت حق است و چرا چنین نباشد؛ حال آنکه ليله القدر ظرف نزول قرآن است و وجود فاطمه ظرف ظهور یازده قرآن ناطق (امامان معصوم علیهم السلام) است. (۱)

ص: ۶

۱- نک: محمدتقی مصباح یزدی، جامی از زلال کوثر، ص ۱۷ و ۱۸.

با وجود ناتوانی مان در فهم مقام و منزلت بزرگ بانوی دو عالم، با طلب بخشش از در گاهش، به مدد امام رئوفمان، حضرت علی بن موسی الرضا، مختصر کلامی از گلستان معرفت فاطمی می چینیم و نثار زائران و مجاوران حرم باصفای رضوی می کنیم. امید است این برگ ها از تقویم زندگی انسیه حورا چراغ راه و اندوخته ای برای شفاعتمان در آخرت باشد.

میلاد نور

چهل روز است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم به همراه خدیجه کبری علیها سلام به عبادت حق مشغول اند. لحظه تکوین زیباترین گل سرسبد هستی نزدیک است. بالاخره انتظارها به سر می رسد و میوه دل رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم در بیستم جمادی الثانی سال پنجم بعثت به ثمر می رسد و انسیه حورا تسبیح گویان چشم به جهان می گشایند. از شعاع انوار وجودی این عطیه، عرش هستی و آسمان ها غرق در نور می شود. چه پُربرکت است وجود فاطمه علیها السلام، کوثر نبوت و بهانه آفرینش که اگر نبودند، هستی در ظلمت وصف ناشدنی نیستی فرومی رفت.

فصل کودکی

روزها در گذرند و فاطمه علیها السلام فراتر از زمان، مراحل رشد و تکامل خویش را می پیمایند. کودکی ایشان در تنگنای شکنجه های طاقت فرسای پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم و یارانش توسط مشرکان همراه با اضطراب و ناامنی می گذرد. در این وضعیت سخت، زهرای مرضیه علیها السلام در پنج سالگی داغ دار فراق مادر می شوند و صبورانه، یگانه غم خوار و یاور پدر؛ آن چنان که به شایستگی، ام ابیها لقب می یابند و از همان کودکی، شهادت در دفاع از حق و ولایت را می آموزند.

پس از گذشتن یک سال از هجرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم به مدینه، بیشتر بزرگان و شخصیت های مطرح به خواستگاری یگانه دُخت ایشان علیها السلام می آیند و همه مأیوسانه با پاسخ منفی روبه رو می شوند، تا اینکه آن که خدا می خواهد، به خواستگاری می آید: علی بن ابیطالب علیها السلام در نهایت شرم و حیا به خواستگاری می آیند و این بار، تبسم شیرین رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم نشان از رضایت دارد:

قَالَ أَبْشِرْ يَا عَلِيُّ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ زَوَّجَكَ بِهَا فِي السَّمَاءِ قَبْلَ أَنْ أُزَوِّجَكَهَا فِي الْأَرْضِ....

یا علی، مژده باد تو را؛ زیرا خداوند فاطمه علیها السلام را در آسمان ها به ازدواج تو درآورده است، قبل از آنکه در زمین چنین ازدواجی رخ دهد.... (۱)

به راستی که برای حضرت فاطمه علیها السلام با برخورداری از مقام عصمت و کمالات بی نظیر، کفو و همتایی جز مولای متقیان وجود نداشت؛ اما این مهم، برای همه درک کردنی نبود. بعضی ناراحت بودند که

ص: ۹

خواستگاری شان از حضرت فاطمه علیها السلام پذیرفته نشده بود! سخن رسول مهربانی‌ها صلی الله علیه و اله و سلم پاسخ قاطعی بود به این کدورت‌ها:

جبرائیل نزد من آمد و گفت: «ای محمد، خداوند می‌فرماید: اگر علی علیه السلام را نمی‌آفریدم، برای دخترت فاطمه علیها السلام، همتایی روی زمین پیدا نمی‌شد، خواه حضرت آدم علیه السلام یا سایر مردم بعد از او.» (۱)

به این ترتیب پیوند آسمانی صدیقه طاهره علیها السلام با امام علی علیه السلام در زمین نیز رقم می‌خورد و زندگی سراسر عشق و صمیمیت این دو عزیز علیهما السلام آغاز می‌شود.

سوگنامه پدر و لحظه وصال

اکنون هنگامه هجران و ماتم رسیده است. رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم در بستر بیماری و در آستانه عروجی ملکوتی است. همه به جز اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم مرخص می‌شوند. قطره‌های اشک، چون مرواریدهایی غلتان، بر گونه‌های مبارک حسنین علیهما السلام جاری است. در این صحنه غم‌بار، تأثر فاطمه علیها السلام از همه بیشتر است؛ زیرا پدری قصد لقاء حق دارد که نه تنها برای او مهربان‌ترین شخص که برای جهانیان مایه رحمت است. رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم هم در لحظه‌های آخر حیاتشان گریان‌اند. از علت گریه که می‌پرسند، می‌فرمایند:

ص: ۱۰

گریه ام برای ذریه ام، به ویژه دخترم فاطمه علیها السلام است. گویا می بینم که اشرارِ اتمم به او چه ستم هایی روا می دارند و او به من استغاثه می کند؛ ولی کسی به یاری اش نمی شتابد...!

با شنیدن این سخنان، گریه زهرا علیها السلام فزونی می یابد. پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: «دخترم، گریه نکن...» و فاطمه علیها السلام در جواب عرض می کنند: «پدرجان، گریه ام برای مصیبت های خودم نیست؛ بلکه فراق شما برایم تحمل ناپذیر است». رسول گرامی صلی الله علیه و اله و سلم دخترشان را آرام می کنند: «نگران نباش. تو به زودی به من ملحق خواهی شد...» (۱)

این کلام رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم اندکی از دردِ هجران زهرا علیها السلام کاست. با رحلت جان گداز پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم فاطمه علیها السلام میراث دار حفاظت از امامت شد. صدیقه طاهره علیها السلام شجاعانه و باتدبیر، از حریم امامت پاسداری کرد و سرانجام در این راه خطیر، پس از تقدیم محسن شهیدش، سلوک زمینی خویش را در سیزدهم جمادی الاول سال یازدهم هجرت (۲) به پایان برد و به دیدار پدر در ملکوتِ اعلی شتافت.

ص: ۱۱

۱- محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۱۵۶.

۲- محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۲۱۳ و ۲۱۴.

عظمت شخصیت حضرت زهرا علیها السلام در کلام وحی و سیره نبوی

شخصیت بی نظیر حضرت زهرا علیها السلام همچون اقیانوس عظیمی است که هرچه غواصان بحر معرفت و شیفتگان حضرتش در آن غوطه ور شوند، باز هم از کشف حقیقت وجودی آن بانو عاجز می مانند؛ از این رو از آستان یگانه وحی و مفسر اعظم آن، رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم مدد می جوئیم تا به شعاعی از نور وجود مقدس صدیقه اطهر علیها السلام دست یابیم.

خداوند متعال در آیه تطهیر در شأن اهل بیت پیامبر علیهم السلام می فرماید:

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً﴾ (۱)

خدا می خواهد پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و شما را پاک سازد.

بنابر بیشتر تفاسیر شیعه و سنی، مخاطب این آیه منحصرأ پنج نفرند: پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم، علی علیه السلام، فاطمه، علیها السلام حسن و حسین علیهما السلام. این آیه به معنویت کامل اهل بیت علیهم السلام گواهی می دهد و مقام عصمت را برای این

ص: ۱۲

بزرگواران علیهم السلام، از جمله حضرت زهرا علیها السلام اثبات می کند.

به گواهی مستندات تاریخی معتبر و گفتار اغلب مفسران شیعه و سنی، آیه مباهله نیز در حق اهل بیت علیهم السلام نازل شده است:

(۱)

﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾ (۲)

هرگاه بعد از علم و دانشی که به تو رسیده است، [باز] کسانی [در باره مسیح] با تو به ستیز برخیزند، بگو: «بیاید ما فرزندان خود را دعوت کنیم، شما نیز فرزندان خود را؛ ما زنان خویش را دعوت کنیم، شما نیز زنان خود را؛ ما از نفوس خود [و کسی که همچون جان ماست] دعوت کنیم، شما نیز از نفوس خود. آنگاه مباهله [و نفرین] کنیم و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم.»

بر اساس آیه مباهله، رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم با عده ای از خاندان نزدیکشان، برای اتمام حجت با مسیحیان متخاصم، به مناظره و نفرین نصارای نجران مأمور شدند. نصارای نجران پس از دیدن رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم و اهل بیت ایشان (امام علی علیه السلام، حضرت فاطمه زهرا علیها السلام و امام حسن و امام حسین علیهما السلام)، با خود گفتند: «اینان در پیشگاه الهی آن چنان مقرب اند

ص: ۱۳

۱- نک: ناصر مکارم شیرازی و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۱۷، ص ۲۹۴.

۲- آل عمران، ۶۱.

که اگر از او بخواهند کوه ها را از زمین برکنند، خداوند خواسته آنان را برمی آورد.» پس از مباحله صرف نظر کردند و مصالحه را پذیرفتند. (۱)

از این آیه ها و ده ها آیه دیگر که می توان به آن تمسک کرد، فهمیده می شود حضرت زهرا علیها السلام از نظر قرآن، انسانی معصوم و بی لغزش اند و در پیشگاه الهی شرافت و جایگاه ارزشمندی دارند. از سوی دیگر، اشرف مخلوقات، پیامبر رحمت صلی الله علیه و اله و سلم از همان آغاز تولد فاطمه علیها السلام، به هرگونه ممکن تلاش کردند که اُمت خویش را از قدر و منزلت ملکوتی فاطمه علیها السلام آگاه کنند؛ از این رو در زمان ها و مکان های مختلف به معرفی حبیبۀ خدا پرداختند.

روزی پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم درحالی که دست فاطمه علیها السلام را گرفته بودند، از منزل خارج شدند و در میان جمع مسلمانان حضور یافتند و خطاب به ایشان فرمودند:

هرکس این دختر را می شناسد که می شناسد؛ اما هرکس او را نمی شناسد، بداند که او فاطمه علیها السلام دختر محمد است. او پاره تن من است. او قلب من است. او روح میان دو پهلو من است. هر که او را بیازارد، مرا آزرده است و هر که مرا بیازارد، همانا خدا را آزرده است.» (۲)

ص: ۱۴

۱- نک: ناصر مکارم شیرازی و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۵۸۱ و ۵۸۲.

۲- تک: ابوالحسن علی بن عیسی اربلی، کشف الغمه فی معرفه الأئمه، ترجمه علی بن حسین زوارهای، ج ۲، ص ۲۴

امثال این فرموده های حکمت آمیز در شأن حضرت فاطمه علیها السلام که بسی هم فراوان است، از زبان وجودی پاک بیان شده است که طبق صریح قرآن هرگز از او رفتاری از روی خواسته های نفسانی و غیرعقلانی سیر نمی زند. فقط گفتار پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم معترف فضیلت و منزلت فاطمه علیها السلام نیست؛ بلکه تمام رفتار و منش رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم در برابر دخترشان، نشان دهنده گوهر وجودی این بانوست. این رفتارها برخاسته از اوج محبت و اکرام و احترام است و از سوی رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم جز در برابر فاطمه علیها السلام برای احدی سابقه نداشته است؛ چنان که هر هنگام فاطمه علیها السلام به محضر پدرشان مشرف می شدند، آن بزرگوار صلی الله علیه و اله و سلم تمام قد به احترام فاطمه علیها السلام قیام می کردند، ایشان را در آغوش می گرفتند، بر دستانشان بوسه می زدند و آن بانو را بر جایگاه خویش می نشاندند. (۱)

این گونه بیان و رفتار حکیمانه پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم حکایتگر معرفتی بس عمیق به مقام بی نظیر فاطمه علیها السلام و رساننده این واقعیت است که زهرای مرضیه علیها السلام جان رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم و مایه قوام و استمرار وجود ایشان صلی الله علیه و اله و سلم است. (۲)

ص: ۱۵

۱- نک: محمدتقی مصباح یزدی، جامی از زلال کوثر، ص ۳۹ و ۴۰.

۲- نک: محمدتقی مصباح یزدی، جامی از زلال کوثر، ص ۳۹.

زندگی حضرت زهرا علیها السلام آکنده از جلوه‌های هدایت و بصیرت است که همچون حیات کوتاه، ولی سراسر نورشان رنگ و عطری ویژه دارد: آن حضرت بانویی هستند که به عنایت الهی تمام مراحل کمال انسانی را طی کرده و به مقام عصمت نائل آمدند و در حجره‌ای کوچک، ولی پُر از عشق و صفا، انسان‌هایی را تربیت کردند که تا همیشه برای هدایت بشر نورافشانی می‌کنند. آن ریحانه، خود نیز تا مرز شهادت برای دفاع از ولایت و امامت جان فشانی کردند و...؛ بنابراین رفتار و منش سرور زنان عالم، برای پیروان مکتب امامت درس‌های فراوانی در ابعاد مختلف دارد که هرکس به فراخور نیاز و ظرفیت خویش می‌تواند از این اقیانوس بی‌کران معرفت بهره‌جوید و به کمال خویش دست یابد.

۱- زهرا علیها السلام در اوج بندگی

صحیفه تاریخ شاهد سیره عبادی بسیاری از اولیای الهی بوده است؛ اما آنچه در این بین جلوه‌گری می‌کند، عبادت‌های بانویی بزرگوار در اوج جوانی است که مایه فخر و مباهات عابدان شده است؛ چنان که در وصف عبادتشان آمده است: «در تمام دنیا عابدتر از فاطمه علیها السلام یافت نمی‌شد. او به حدی برای عبادت برپا می‌ایستاد که پاهایش ورم

می کرد.» (۱) در عظمت عبادت حضرت زهرا علیها السلام همین بس که خداوند در آخرین آیات سوره آل عمران به وصف عبادات ایشان و یگانه کفوشان، امام علی علیه السلام پرداخته است:

﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ (۲)

[همان] کسانی که خدا را ایستاده و نشسته و درحالی که به پهلو خوابیده اند، یاد می کنند و در اسرار آفرینش آسمان ها و زمین می اندیشند [و می گویند:] «پروردگارا، این ها را بیهوده نیافریده ای. تو منزهی. ما را از عذاب آتش [دوزخ] در امان دار.»

دامنه عبادات حضرت فاطمه علیها السلام تا بدان حد گسترده است که در لحظه لحظه زندگی شان، نقش آن به چشم می آید. رفتار و گفتار و تلاش ایشان در هر لحظه از شب و روز، عبادت بود؛ به طوری که حتی در ساعات شیرین حیاتشان، یعنی شب ازدواج با امام علی علیه السلام، بازهم از هدف خلقت غافل نشدند. آن شب، امیرالمؤمنین علیه السلام احساس کردند که همسرشان نگران است و علتش را جویا شدند. حضرت زهرا علیها السلام در پاسخ فرمودند:

ص: ۱۷

۱- محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۷۵، حدیث ۶۲.

۲- آل عمران، ۱۹۱.

حال خود را در پایان عمر و عالم قبر به یاد آوردم؛ چراکه انتقال از خانه پدرم به منزل خودم، مرا به یاد انتقالم به قبر انداخت. تو را به خدا قسم بیا در این آغازین ساعات زندگی [مشترک] مان به نماز برخیزیم و امشب را به عبادت خدا بپردازیم. (۱)

این است که وقتی فردای آن شب، پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم از امام علی علیه السلام می پرسند: «همسرت را چگونه یافتی؟» بی درنگ می فرماید: «نِعْمَ الْعَوْنُ عَلَي طَاعَةِ اللَّهِ»؛ (۲)

یعنی بهترین یاور برای اطاعت و عبودیت خداوند.

۲- ساده زیستی در نهایتِ وارستگی

حضرت زهرا علیها السلام سیره زندگی خویش را بر بی اعتنایی به تجمل های دنیوی و قناعت به حداقل نیازهای ضروری بنا ساخته بودند، یعنی به دوران تشریفات و تجملات و درعین سادگی و لبریز از صفا و صمیمیت. البته ساده زیستی آن حضرت علیها السلام نه از روی فقر و نیاز، بلکه برخاسته از اوج معرفت و وارستگی روحی ایشان بود. بهترین شاهد بر این مدعا، آن دوران از زندگی حضرت فاطمه علیها السلام است که رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم به اذن الهی و پس از نزول آیه

﴿فَأْتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ...﴾ (۳) فدک را

ص: ۱۸

۱- نک: محمدتقی مصباح یزدی، جامی از زلال کوثر، ص ۱۰۰ و ۱۰۱.

۲- محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۱۱۷

۳- روم، ۳۸.

که سرزمین حاصلخیزی بود، به دخترشان زهرا علیها السلام بخشیدند؛^(۱) اما آن حضرت علیها السلام بدون ایجاد هیچ گونه تغییری در زندگی خود، درآمد حاصل از فدک را بین نیازمندان تقسیم می کردند.

حضرت فاطمه علیها السلام با این سبک زندگی، به همه ما درس رهایی از دنیا و دل سپردن به خدا می دهد و می فهماند که ساده زیستی، فقط مخصوص زمان فقر و ناداری نیست؛ بلکه فضیلتی است که در هر وضعیتی زمینه ساز آرامش فکری و موفقیت در بندگی و تقرب به خداوند است. ارزش و منزلت آدمی به تجملات و تشریفات نیست: ارزش انسان به تعالی روح و رنگ خدایی گرفتن است و رنگ خدا بهترین زیبایی ها:

﴿صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ﴾^(۲)

رنگ خدایی [بپذیرید: رنگ ایمان و توحید و اسلام] و چه رنگی بهتر است از رنگ خدایی؟! و [بگویید] ما او را عبادت می کنیم.

۳- خانواده ای آسمانی

خانواده کوچک، اما صمیمی حضرت زهرا علیها السلام که در خانه ای محقر و با اندک وسایلی سفالی شکل گرفت، تجلیگاه زیباترین ارزش های ناب الهی و انسانی و تصویرگر عاشقانه ترین لحظه های زندگی زوجی آسمانی است. حضرت زهرا علیها السلام از آن هنگام که قدم به خانه ساده

ص: ۱۹

۱- نک: ناصر مکارم شیرازی و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۱۶، ص ۴۴۱.

۲- بقره، ۱۳۸.

و بی آرایش ولی خدا نهاد، همواره با کمال ذکاوت و مهربانی موقعیت ویژه همسرش را در نظر می گرفت و با وضعیت مادی و معنوی او همراهی و همدلی می کرد. امام علی علیه السلام خود تصریح فرموده اند: «من درحالی با حضرت زهرا علیها السلام ازدواج کردم که زیراندازی در خانه نداشتم؛ درحالی که در همان تاریخ [مقدار] احسان و بخشش من به نیازمندان، به قدری زیاد بود که اگر بین بنی هاشم تقسیم می شد، آنان را بی نیاز می کرد.» (۱)

به دلیل مشکلات اقتصادی مسلمانان مهاجر و جنگ های پی در پی با مشرکان، امیرالمؤمنین علیه السلام بیشتر درآمد خود را صرف نیازمندان می کردند و گاه با دست خالی به خانه بازمی گشتند. در این موقعیت حضرت زهرا علیها السلام، گاه تنها غذای موجود در خانه را به همسر و فرزندان نشان می دادند و خود، چیزی نمی خوردند. آن حضرت علیها السلام نیازمندی های خود را نیز از امام علی علیه السلام مخفی می کرد تا مبادا همسرش از عهده برآوردن آن برنیاید و نزدش شرمند شود...! (۲)

تاریخ شاهد گذشت و فداکاری های بی نظیری از این زوج آسمانی بوده است که به دلیل مجال اندک فقط به نمونه ای کوتاه از آن اشاره می کنیم:

ص: ۲۰

۱- محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۱، ص ۴۳

۲- نک: ابوالحسن عل بن نعیمی اربلی، کشف الغمه، فی معرفه الأئمه، ترجمه علی بن حسین زوارهای، ج ۲، ص ۲۶ و ۲۷.

روزی عربی به محضر رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم وارد شد و از درد گرسنگی شکایت کرد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم چون شخصاً نتوانستند نیاز آن مرد را برآورده سازند، خطاب به مردم فرمودند: «چه کسی حاضر است امشب این مرد را میهمان کند؟» امیرالمؤمنین علیه السلام مانند همیشه پاسخ مثبت دادند و آن مرد را به منزلشان بردند. به خانه که رسیدند، از همسرشان پرسیدند: «ای دختر رسول خدا، غذایی در اختیار داری؟» فاطمه زهرا علیها السلام در جواب فرمودند: «به اندازه خوراک یک بچه طعام داریم؛ ولی خودمان نمی خوریم و آن را به میهمان می دهیم.» آن حضرت علیها السلام به هر صورتی که بود، بچه ها را خواباندند و به دستور امام علی علیه السلام چراغ را خاموش کردند. امیرالمؤمنین علیه السلام در تاریکی از میهمان پذیرایی کردند و خودشان چیزی نخوردند و برای اینکه میهمان ناراحت نشود، دهانشان را می گرداندند تا عرب خیال کند حضرت نیز غذا می خورند. این عمل امام علی علیه السلام و حضرت زهرا علیها السلام غلیها السلام ملائکة الهی را به تعجب واداشت و موجب نزول آیه نهم سوره حشر در منزلت آنان شد. (۱)

آری، این چنین زهرا علیها السلام در اوج صفا و مهربانی و دلسوزی رفتار می کرد

ص: ۲۱

با وجود مشکلات اقتصادی فراوان، با مدیریت فوق العاده و بردباری، همه تلخی‌ها را به کام همسر خود، شیرین کرده و آبروی خانواده را حفظ می‌کردند: رفتار و برخوردشان با مولا طوری بود که هرگز برخلاف رضای همسرشان گام بر نمی‌داشتند و تنها، نگاه مهرآمیزشان کافی بود تا تمام غصه‌ها و ناراحتی‌های خارج از خانه از وجود امیرالمؤمنین علیه السلام رخت بریندد. امام علی علیه السلام خود در این باره می‌فرماید:

سوگند به خدا، هرگز زهرا علیها السلام را به خشم نیاوردم و او را به کاری مجبور نساختم تا اینکه مرا در فراقش گرفتار کرد. متقابلاً او نیز مرا خشمگین نساخت و هیچ وقت نافرمانی نکرد. هرگاه به او نگاه می‌کردم، غم‌ها و غصه‌هایم از دلم برطرف می‌شد. (۱)

ثمرهٔ نه سال زندگی مقدس حضرت زهرا علیها السلام و امام علی علیه السلام دو شکوفهٔ امامت برای استمرار رسالت (امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام) و دو مدافع حریم ولایت برای حفظ و احیاء اسلام (حضرت زینب علیها السلام و حضرت امّ کلثوم علیها السلام) هستند که به نحو احسن در دامان پاک مادرشان پرورش یافتند و با تمام وجود، درس‌های مکتب این خزانه دار علم نبوی و الهی را به خاطر سپردند. کمال فرزندپروری صدیقهٔ کبری علیها السلام چیزی نیست که نادیده انگاشته شود؛ چرا که برگ برگ دفتر زندگی هر یک از فرزندان بزرگوارشان گواه این حقیقت است.

ص: ۲۲

حضرت زهرا علیها السلام که میراث دار عطوفت و حکمت نبوی هستند و وجودشان همانند وجود رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم سراسر نورانیت و لبریز از رحمت است، عمری را با تلاش بی امان، در نهایت مهربانی و دلسوزی، به تعلیم و تبلیغ معارف دین و تربیت دین باوران پرداختند. چونان مشعلی فروزان در راه هدایت جامعه نورافشانی کردند و با سوختن خود، به دل و جان مردم گرمی بخشیدند و تا آخرین لحظات زندگی پاسداری از ارزش ها و مبارزه پیگیر با بدعت ها و کج روی ها را خط مشی خود قرار دادند.

روزی یکی از زنان مدینه خدمت حضرت زهرا علیها السلام رسید و گفت: «مادر پیری دارم که در مسائل نماز سؤالات فراوانی دارد و مرا فرستاده است تا آن ها را از شما بپرسم.» پس از آنکه زهرا مرضیه علیها السلام اعلام آمادگی کردند، او مسائل زیادی را مطرح کرد و پاسخشان را شنید؛ ولی در ادامه گفت و شنود، از کثرت پرسش ها خجالت کشید و گفت: «ای دختر رسول خدا، معذرت می خواهم از اینکه با سؤالات زیاد شما را به زحمت می اندازم.» حضرت فاطمه علیها السلام فرمودند: «باز هم بیا و هر سؤالی برایت پیش می آید، بپرس. اگر کسی اجیر شود که بار سنگینی را به بالای بام برد و در مقابل، صدهزار دینار طلا بگیرد، آیا چنین کاری برای او دشوار خواهد بود؟» زن پاسخ منفی داد. حضرت طاهره علیها السلام ادامه دادند: «من هم در ازای هر مسئله ای که پاسخ می دهم، پاداش

می گیریم؛ پس سزاوار است [که این کار] برای من سنگین نباشد.» (۱)

سیره عملی حضرت زهرا علیها السلام پُر است از جلوه های زیبا در مقام تعلیم و تربیت و رشد فرهنگ جامعه. لازم است همه داعیه داران اصلاحات فرهنگی، با اسوه پذیری از سیره این بانوی یگانه علیها السلام به کارزار فرهنگی وارد شوند و زهراگونه در مقابل غارتگران ایمان و فرهنگ مردم سینه سپر کنند؛ چراکه جنگ امروز، جنگ فرهنگی است و سلاح ما علم و معرفت و ایمان به ارزش های ناب اسلامی و گسترش آن ها در جهان است.

۵- کتابی از جنس نور (مصحف فاطمه علیها السلام)

از سخنان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام استفاده می شود که کتابی به نام مصحف فاطمه علیها السلام از حضرت زهرا علیها السلام به یادگار مانده است. در رابطه با محتوای این مصحف، در روایتی از امام صادق علیه السلام آمده است: «به یقین فاطمه علیها السلام بعد از پدرش تنها ۷۵ روز در این جهان زندگی کرد و در طول آن مدت، غم ها و غصه های زیادی را تحمل کرد. جبرائیل علیه السلام در آن ایام به طور مرتب به حضور فاطمه علیها السلام نازل می شد و او را در عزای پدر تسلیت می گفت و از مقام و جایگاهش در آن سوی جهان باخبر می ساخت؛ همچنین او را از اوضاع آینده دنیا و سرنوشت بچه هایش آگاه می کرد و علی علیه السلام آن ها را می نوشت. همه

ص: ۲۴

این ها مصحف فاطمه علیها السلام را تشکیل می دهد.»(۱)

بنابراین مصحف فاطمه علیها السلام از طرف خداوند توسط پیک وحی به حضرت فاطمه علیها السلام القا شده است و اوضاع آینده جهان و اخبار غیبی درباره سرنوشت فرزندان این بانو علیها السلام و سایر مسائل غیرفقهی در آن به ثبت رسیده است. این کتاب شریف جزو ودایع امامت است.(۲)

۶- حضور اجتماعی؛ تجسم حیا و عفت

حضرت زهرا علیها السلام که مظهر کامل حیا و عفت اند، در وضعیت عادی، حضور در محیط خانواده و به دور از چشم نامحرمان را به حضور در انظار عمومی ترجیح می دادند. به همین دلیل در تقسیم کاری که از سوی پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم انجام شد، از به عهده گرفتن کارهای درون خانه و معاف بودن از کارهای خارج از منزل، بسیار خوشحال شدند؛(۳)

ولی به تناسب وضعیت روزگار، ضمن حفظ قداست و حجاب خویش، در جامعه نیز حضوری فعال داشتند: برای عده ای از اصحاب خاص پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم همچون سلمان و ابوذر، کلاس درس خصوصی برگزار می کردند و دعاها و خبرهای غیبی را در اختیارشان می گذاشتند. دعای نور که به

ص: ۲۵

۱- نک: محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۲۶، ص ۴۱؛ محمدب نیعقوب کلینی، اصول کافی، ج ۱، ص ۳۴۶ و ۳۴۷.

۲- نک: عل یاکبر بابازاده، تحلیل سیره حضرت فاطمه ؑ، ص ۱۷۹ و ۱۸۰.

۳- نک: محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۸۱.

سلمان آموختند، از این مقوله به حساب می آید. همچنین آن حضرت علیها السلام ضمن دیدار خویشاوندان، هفته ای یک یا دوبار به زیارت قبور شهدا می رفتند.

به طور کلی حضرت صدیقه علیها السلام در موقعیت های حساس جامعه حضوری پُررنگ داشتند؛ چنان که در جریان جنگ اُحد به همراه گروهی از زنان مدینه با فراهم آوردن مقداری آب و نان به میدان جنگ رفتند و به مداوای زخم های پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم و همسرشان علی علیه السلام و دیگر مجروحان پرداختند. (۱)

هنگامی که غاصبان ولایت، امام علی علیه السلام را خانه نشین کرده بودند و به ایشان آزار می رساندند نیز این حضرت زهرا علیها السلام بودند که شجاعانه و بهنگام، در مسجد پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم حضور یافتند و به افشاگری پرداخته و حقایق را بیان کردند.

۷- زهرا علیها السلام؛ پیشتاز در دفاع از ولایت

هنوز چند ماهی از حجه الوداع و بیعت حاضران با وصی مصطفی صلی الله علیه و اله نگذشته بود که ابرسیاه پیمان شکنی، جامعه اسلامی را به تیرگی و سیاهی کشاند. هنوز چندساعتی از عروج رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم نگذشته بود که امتشان تیغ حق کُشی از نیام کینه و نفاق برکشیدند و بر قلب یگانه وصی آن عزیز صلی الله علیه و اله و سلم نشاندهند.

چگونه می توان باور کرد که پیشگامان بیعت با علی مرتضی، چنان

ص: ۲۶

۱- نک: عل یاکبر بابازاده، تحلیل سیره فاطمه زهرا □، ص ۱۸۱ تا ۱۸۷ .

عهد و پیمان خویش را از یاد بردند که در زمرهٔ پیش‌دستان حق‌کشی و پیمان‌شکنی درآمدند؟! در این بین این فاطمه علیها السلام، شیداترین پروانهٔ شمع امامت بود که لحظه‌ای از یآوری ولیّ امر خویش از پای ننشست: پروانهٔ عاشقی که با سوختن و فداکردن خویش، به همگان آموخت امام برحق، چونان کعبه است که بایستی مردم بر گردش طواف کنند، نه او بر گرد مردم. همو که در راه دفاع از ولایت پهلویش شکست و در خون نشست؛ ولی با فریادهای جگرسوز خویش، زیباترین شعار ولایت مداری را در گوش پیروان خود، طنین انداز کرد: «ای ولیّ امر من، روحم به فدای تو و جانم سپر بلایت. همواره همراهت خواهم بود؛ چه در خیر و نیکی به سربری و چه در سختی و بلا گرفتار شوی!» (۱)

به راستی که اگر زهرا علیها السلام و آن خطبه‌های هدایت‌گونه‌اش نمی‌بود، امروز ما نیز باور نمی‌کردیم که حق با علی علیه السلام بوده است؛ چراکه نفاق‌ها، کینه‌ها، سیاست‌بازی‌ها، تطمیع‌ها، تبلیغ‌ها، تحریف‌ها و... چنان دست به دست هم داده و امامت را به انزوا کشانده بود که به یقین اجازه نمی‌داد فریاد حق‌جویی امیرالمؤمنین علیه السلام به گوش احدی از آیندگان برسد. درحقیقت، آگاهی بخشی حضرت زهرا علیها السلام به امت اسلامی، چنان در اوج بی‌مثالی است که پژواک روح بخش آن تا قیام قیامت در گوش جهان طنین انداز خواهد ماند.

حضرت فاطمه علیها السلام مردم زمانهٔ خویش را می‌شناختند و می‌دانستند

ص: ۲۷

۱- نک: محمدتقی مصباح یزدی، جامی از زلال کوثر، ص ۱۴۶.

که آنان لیاقت عبرت‌پذیری ندارند؛ اما می‌خواستند برای آیندگان، ضلالت را رسوا و حقیقت و حجت را تمام کنند:

من آنچه شرط بلاغ است با شما گفتم؛ اما می‌دانم که خوارید و در چنگان زبونی گرفتار. یاری نکردن، وجودتان را فرا گرفته است و ابر بی‌وفایی بر قلوبتان سایه گسترده است. چه کنم که دلم خون است و بازداشتنِ زبانِ شکایت، از طاقِت بیرون. برای اتمام حجت مردمان می‌گویم: «آنچه می‌کنید، خدا می‌بیند و ستمکار به زودی خواهد دانست که در کجا می‌نشیند...» (۱)

بدین ترتیب خطبه‌های حماسی و شورآفرین حضرت زهرا علیها السلام در آن موقعیت بحرانی، به جاودانه‌ترین قطعات ادبی مبدل شد. این خطبه‌ها از نظر فصاحت و بلاغت، در اوج هماهنگی است و از دیدگاه معرفت و حکمت آموزی، در کمال گره‌گشایی از معضلات در تمام عرصه‌هاست؛ چنان‌که در مشکلات پیچیده‌ی امروز ما نیز می‌تواند کلید درهای خیر و برکت را در اختیارمان بگذارد و در مسیر رشد فردی و اجتماعی راهنما باشد.

ص: ۲۸

۱- نک: احمدب نعلی طبرسی، الإحتجاج علی أهل اللجاج، ج ۱، ص ۱۰۴.

بر اثر جراحت هایی که غاصبان ولایت، به پیکر نورانی حضرت زهرا علیها السلام وارد کردند، شمع وجود آن حضرت علیها السلام روز به روز کم فروغ تر شد تا آنجا که دیگر توان راه رفتن نداشتند و در بستر بیماری افتادند؛(۱) اما در بستر بیماری و اوج غم ها و غصه هایی که از طرف مهاجمان به ایشان هجوم آورده بود، بازهم پیوسته به یاد امام علی علیه السلام بودند و نگران آینده ای که ولایت تنها می ماند و جز خدا و عده ای معدود، یار و یابوری نخواهد داشت. با این وصف، در لحظات آخر، گریه است که تسکین بخش دل پاک زهرا علیها السلام است. امام صادق علیه السلام این لحظه جان سوز را از قول پدران بزرگوارشان علیهم السلام چنین روایت کرده اند:

لَمَّا حَضَرَتْ فَاطِمَةَ الْوَفَاءَ بَكَتْ فَقَالَ لَهَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ يَا سَيِّدَتِي مَا يُبْكِيكِ قَالَتْ أَبْكِي لِمَا تَلَقَّيْتُ بَعْدِي فَقَالَ لَهَا لَا تَبْكِي فَوَاللَّهِ إِنَّ ذَلِكَ لَصَغِيرٌ عِنْدِي فِي ذَاتِ اللَّهِ. (۲)

چون هنگام وفات فاطمه علیها السلام فرا رسید، شروع به گریه کرد. امیرالمؤمنین [با تعبیری عالی] پرسید: «ای سرور من، چرا گریه می کنی؟» حضرت زهرا علیها السلام جواب داد: «برای آن مشکلاتی که بعد از من با آن ها مواجه خواهی شد.» امام علی علیه السلام فرمود: «گریه نکن. به خدا قسم که همه این ها در راه رضای خدا برای من آسان است.»

ص: ۲۹

۱- نک: محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۱۷۰.

۲- محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۲۱۸.

آری، برای علی بن ابی طالب علیه السلام تمام مشکلات در برابر فراق یار ناچیز بود. تعبیر «یا سیدتی» نشان دهنده عظمت وجود حضرت زهرا علیها السلام از دیدگاه امیرالمؤمنین علیه السلام و حکایتگر عشق و علاقه فوق العاده ای است که میان این دو معصوم علیهم السلام حاکم بوده است. بشنویم فرازهایی از آخرین وصیت های حضرت فاطمه علیها السلام به مولا امیرالمؤمنین علی علیه السلام را که در آن ساعات پرسوز و گداز بیان کردند:

با امامه، دختر خواهرم، ازدواج کن؛ چراکه او مثل من با فرزندانم مهربان است. جنازه ام را در میان تابوتی قرار ده تا جسمم مشخص نشود. مرا شبانه دفن کن و قبرم را بپوشان و مخفیانه به خاک بسپارم...» (۱)

این وصایا (۲) نشان می دهند که حضرت زهرا علیها السلام تمام ملاحظات لازم را برای آسایش همسر و فرزندان خود اندیشیده بودند؛ همچنین پس از مرگ هم نگران حجاب و پوشش خویش در برابر نامحرمان بودند. وقتی که خبر شهادت حضرت زهرا علیها السلام به امیرالمؤمنین علیه السلام می رسد، آن حضرت علیه السلام از

ص: ۳۰

۱- محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۱۷۸ و ۱۹۲ و ۲۱۴.

۲- درباره علت وصیت حضرت زهرا علیها السلام برای مخفی ماندن قبرشان باید گفت حضرت فاطمه علیها السلام با این وصیت حیثیت دولت وقت غاصب وقت را زیر سوال بردند و نارضایتی خویش را تا روز قیامت برای دانشمندان اعلام کردند قبرشان به عنوان سند مظلومیت مخفی کردند؛ البته در عصر حاضر و با جنایت هایی که گروهک تروریستی داعش انجام می دهند، ابعاد دیگری از علت این وصیت حکیمانه حضرت نیز روشن شده است.

شدت اندوه در فراق فاطمه علیها السلام بیهوش شدند و به زمین افتادند.

پس از شهادت حضرت زهرا علیها السلام، تنها تسلی بخش غم های امام علی علیه السلام مزار این عطیة آسمانی بود. سخنان و اشعار امیرالمؤمنین علیه السلام در کنار قبر مطهر همسر عزیزشان علیها السلام حاکی از اندوه شدید مولا است:

نَفْسِي عَلَى زَفْرَاتِهَا مَحْبُوسَةٌ

يَا لَيْتَهَا خَرَجَتْ مَعَ الزَّفْرَاتِ

لَا خَيْرَ بَعْدَكَ فِي الْحَيَاةِ وَإِنَّمَا

أَبُكِي مَخَافَةَ أَنْ تَطُولَ حَيَاتِي (۱)

جان من با آه و ناله محبوس شده است

ای کاش جان من با ناله هایم خارج می شد

بعد از تو خیری در زندگانی نخواهد بود

به راستی که من از ترس طولانی شدن زندگی ام گریه می کنم

ص: ۳۱

در میان شفاعتگرانی که در روز قیامت می توانند به اذن الهی از گناهکاران امت شفاعت کنند، نام محبوبه عرش، حضرت فاطمه زهرا علیها السلام همچون خورشیدی درخشان می درخشد؛ چراکه بنابر روایات معتبری که از رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام رسیده است، شفاعت بی نظیری برای آن حضرت علیها السلام وعده داده شده است. [\(۱\)](#) این شفاعت چنان گسترده است که نه تنها شامل محبان حضرت زهرا علیها السلام و دوستانان ذریه ایشان می شود؛ بلکه تمام محبت ورزان به دوستان صدیقه اطهر علیها السلام را نیز دربرمی گیرد. باین وصف، هیچ کس در عرصه محشر از این موهبت محروم نمی ماند، مگر شک کنندگان بیمار دل و کافران سیاه دل و منافقان سنگ دل.

حضرت زهرا علیها السلام به دلیل لطافت خاص روحی، مظهر تام و تمام رحمت الهی اند و عمیق ترین محبت ها و رحمت ها و مغفرت های خداوند در وجود ایشان علیها السلام تجلی کرده است؛ از این رو گسترده ترین شفاعت ها که نمود رحمت بی کرانه الهی است، به دست مهربان این شفیعه محشر صورت می پذیرد. [\(۲\)](#)

ص: ۳۲

۱- نک: محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۲۱۹ تا ۲۲۷.

۲- محمدتقی مصباح یزدی، جامی از زلال کوثر، ص ۳۰۳.

در انتهای این نوشتار، خاضعانه و ملتمسانه به درگاه پاک مادر سادات علیها السلام عرض می کنیم:

یا فاطمه علیها السلام، سرشتمان مهر و محبت شماس، چنان کنید که سرنوشتمان ختم به لطف و شفاعت شما باشد.

شما زهرايید و شفیعۀ روز جزا، فاضله اید و آینه دار فضیلت در محشر کبرا؛ پس به حق رحمتتان، به حرمت عطوفتتان، دست ما و لطف بی کرانه شما بانو، جرم ما و شفاعتگری یگانه شما بانو...!

۱. قرآن کریم، ترجمه نصر مکارم شیرازی.
۲. اربلی، ابوالحسن علی بن عیسی، کشف الغمه فی معرفه الأئمه، ترجمه علی بن حسین زواره ای، ج ۲، چ ۳، تهران: اسلامیه، ۱۳۸۲ش.
۳. بابازاده، علی اکبر، تحلیل سیره حضرت فاطمه علیها السلام، چ ۱، تهران: امام عصر، ۱۳۸۰.
۴. طبرسی، احمد بن علی، الإحتجاج علی أهل اللجاج، ج ۱، چ ۱، مشهد: نشر مرتضی، ۱۴۰۳ق.
۵. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ترجمه سیدجواد مصطفوی، ج ۱، چ ۱، تهران: نشر علمیه اسلامیه، بی تا.
۶. مجلسی، محمدباقر، بحار الأنوار الجامعه لدرر أخبار الأئمه الأطهار، ج ۲ و ۲۶ و ۳۶ و ۴۱ و ۴۳ و ۷۳، تهران: اسلامیه، بی تا.
۷. مصباح یزدی، محمدتقی، جامی از زلال کوثر، چ ۸، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۷.
۸. مکارم شیرازی، ناصر و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۲ و ۱۶ و ۱۷، چ ۱، تهران: دار الکتب الإسلامیه، ۱۳۷۴ش.

توضیحات شرکت در مسابقه فرهنگی «ماه بی نشان»

* سؤال ها از متن موجود طرح شده است و افراد بالای دوازده سال می توانند در مسابقه شرکت کنند.

* به روش های زیر می توانید در مسابقات فرهنگی شرکت کنید:

۱. ارسال پاسخ به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲: برای این کار، کافی است به ترتیب، نام مسابقه، شماره گزینه های صحیح سؤال ها به صورت یک عدد پنج رقمی از چپ به راست، نام و نام خانوادگی خود را به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲ ارسال کنید.

مثال: ماه بی نشان ۱۲۲۴۱ محمدطه یزدی نژاد

۲. مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی به نشانی: www.razavi.aqr.ir

۳. پاسخ به سؤال ها در پاسخنامه: پاسخنامه تکمیل شده را می توانید به صندوق های مخصوص مستقر در کیوسک های راهنمای زائر بیندازید یا به صندوق پستی ۳۵۱ - ۹۱۷۳۵ ارسال کنید.

ص: ۳۵

* هزینه ارسال پاسخنامه از طریق «پست جواب قبول» پرداخت شده است و لازم نیست از پاکت و تمبر استفاده کنید.

* هر فرد فقط یک بار می تواند در مسابقه شرکت کند؛ بنابراین پیامک ها و پاسخنامه های تکراری حذف می شود.

* آخرین مهلت شرکت در مسابقه، سه شنبه ۲۵ اسفند ۹۴ است.

* قرعه کشی از بین پاسخ های صحیح و به صورت روزانه انجام می شود و نتیجه آن از طریق سامانه پیامکی گفته شده به اطلاع برندگان می رسد.

این متن حاوی آیات قرآن و اسماء متبرکه است. شایسته است در حفظ حرمت آن کوشا باشیم.

تذکر: پیشنهادها و انتقادهای خود را در پیامک جداگانه ای ارسال کنید.

تلفن: ۰۵۱ - ۳۲۰۰۲۵۶۹

ص: ۳۶

سؤال اول. خداوند در آخرین آیات سوره مبارکه آل عمران به توصیف چه عملی پرداخته است؟

۱. عبادات حضرت زهرا علیها السلام و امام علی علیه السلام

۲. انفاق در آمد فدک توسط حضرت زهرا علیها السلام

۳. شفاعت گری حضرت زهرا علیها السلام در محشر

۴. ساده زیستی حضرت زهرا علیها السلام و امام علی علیه السلام

سؤال دوم. امام علی علیه السلام در پاسخ به سؤال پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم ، همسر خود، حضرت زهرا علیها السلام را با چه تعبیری توصیف کردند؟

۱. مهربان ترین مادر در تربیت فرزندان

۲. بهترین یاور برای اطاعت و عبودیت خداوند

۳. دلسوزترین همسر در تحمل سختی ها

۴. اولین یاور برای اطاعت و عبودیت خداوند

سؤال سوم. طبق آیه ۱۳۸ سوره مبارکه بقره، ارزش انسان به چیست؟

۱. تعالی روح و رنگ خدایی گرفتن

۲. انجام واجبات و مستحبات

۳. فقط به ترک گناهان کبیره

۴. اهتمام به خواندن نماز و قرائت قرآن

سؤال چهارم. آخرین وصیت های حضرت زهرا علیها السلام به امیرالمؤمنین علیه السلام چه بود؟

۱. ازدواج امام علی علیه السلام با امامه، دخترخواهر ایشان

۲. قراردادن پیکر ایشان علیها السلام در تابوت

۳. دفن شبانه و به خاک سپردن مخفیانه ایشان

۴. همه گزینه ها

سؤال پنجم. بنابر روایات اسلامی، در روز قیامت، گسترده ترین شفاعت متعلق به کدام بزرگوار است؟

۱. پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم

۲. امام علی علیه السلام

۳. حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

۴. امام حسین علیه السلام

ص: ۳۸

پاسخ نامہ مسابقہ فرهنگی «ماہ بی نشان»

نام و نام خانوادگی: نام پدر:

تحصیلات: استان: شهر:

تلفن ثابت یا کد شهر: شماره همراه:

سوال	گزینه	۱	۲	۳	۴
سوال اول					
سوال دوم					
سوال سوم					
سوال چهارم					
سوال پنجم					

فرم نظر سنجی کتاب

ردیف	موضوع	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
۱	میزان رضایت از جذابیت ظاهری طرح جلد، انداز و ...					
۲	میزان شیوایی مطالب					
۳	قابلیت فهم مطالب					
۴	میزان جذابیت و تازگی موضوع و مطالب					
۵	میزان تأثیرگذاری و عمق دیدن مطالب					
۶	میزان تناسب محتوا با نیاز شما					
۷	میزان تناسب سؤالات یا موضوع					
۸	میزان رضایت کلی					
نظرها، پیشنهادهای و انتقادات:						

لبه کاغذ را پس از برش، تا زده و بچسبایید

پست جواب قبول

فرستنده:

.....

.....

گدپستی:

از این قسمت تا شود - - - - -

هزینه پستی بر اساس قرار داد شماره ۲۵۱ - ۹۱۷۳۴ پرداخت شده است.

طرف قرارداد: اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی
صندوق پستی: ۲۵۱ - ۹۱۷۳۵

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

